

4635 - Uçak yolcusu ne zaman ihrama girmelidir?

Soru

Ben, bu yıl Allah'ın izniyle hac yapmak için hava yoluyla Riyad'dan Cidde'ye gitmek istiyorum. Bunun için tam olarak ne zaman ihrama girmeliyim?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bu durumda senin mikat yerin; günümüzde "Büyük Sel Yatağı" anlamına gelen ve "es-Seylu'l-Kebir" diye adlandırılan "Karnu'l-Menâzil"dir.

Mikat yerine uğrayan kimsenin oradan ihrama girmesi gerekir. Mikat yerine uğramayan kimsenin de, kara veya deniz veyahut da hava yoluyla mikat yerinin hizâsına geldiği zaman ihrama girmesi gerekir. Buna göre uçakla mikat yerinin hizâsına geldiğin zaman ihrama girmen gerekir. Uçağın mikat yerinin hizâsını hızla geçeceği gözönünde bulundurularak ihtiyatlı davranıp birkaç dakika öncesinden ihrama girmende bir sakınca yoktur.

Değerli âlim Abdullah b. Cibrîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Her kimin gittiği yolu üzerinde mikat yeri yoksa, ister kara yoluyla, ister deniz yoluyla, isterse hava yoluyla gelsin, kendisine en yakın olan mikat yerinin hizâsına geldiği zaman ihrama girmelidir. Uçak yolcusu, mikat yerini ihramsız geçmemek için hizâsına geldiği zaman veya mikat yerinden önce ihtiyatlı davranıp ihrama girmelidir. Her kim, mikat yerini geçtikten sonra ihrama girerse, kendisine cezâ kurbanı gerekir. Allah Teâlâ en iyi bilendir." (İslâmî Fetvâlar; c: 2, s: 198).

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'nin fetvâlarından birisi şöyledir:

"Cidde, hac veya umre için mikat yeri değildir. Ancak oraya yerleşenler veya orada ikamet edenler bunun dışındadırlar. Aynı şekilde bir ihtiyaç için Cidde'ye gelen ve hac veya umre yapma niyetinde olmayan, fakat daha sonra hac veya umre yapmaya karar veren kimse de böyledir (Cidde'ye yerleşen veya orada ikâmet edenler hükmündedir). Ancak Medine halkı ile onlardan geride ikâmet edenlerin mikat yeri olan Zulhuleyfe gibi, Cidde'den önce, ihrama girmesi gereken mikat yeri olan veya kara ya da hava yoluyla Zulhuleyfe'nin hizâsına gelen kimsenin onun hizâsından ihrama girmesi gerekir.

Aynı şekilde hava, deniz veya kara yoluyla Cuhfe halkının mikat yeri olan Cuhfe'nin hizâsına geldiği zaman ihrama girmesi gerekir. Yelemler mikat yeri de aynı böyledir. Buna göre hac veya umre yapmak isteyen kimsenin mikat yerinden veya hava, deniz ya da kara yoluyla hizâsına geldiği mikat yerinden ihrama girmesi gerekir." (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 11, s: 130).

Mikat yerinin hizâsına gelindiğinde ihrama girilmesi gerektiğine dâir delil şudur:

İbn-i Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

لَمَّا فَتِحَ هَذَانِ الْمِصْرَانِ أَتَوْا عُمَرَ فَقَالُوا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ! إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّ لَأَهْلِ نَجْدٍ قَرْنَا وَهُوَ جَوْرٌ
[عَنْ طَرِيقِنَا، وَإِنَّا إِنِ أَرَدْنَا قَرْنَا شَقَّ عَلَيْنَا. قَالَ: فَانظُرُوا حَدَّوَهَا مِنْ طَرِيقِكُمْ فَحَدَّ لَهُمْ ذَاتَ عِرْقٍ.] [رواه البخاري]

"Bu iki belde (Basra ve Kûfe) fethedilince, bu iki belde halkı Ömer'e gelerek:

- Ey mü'minlerin emiri! Şüphe yok ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Necd halkına Karnu'l-Menâzil'i mikat yeri olarak tayin etti fakat burası bizim yolumuza meyillidir. Eğer Karnu'l-Menâzil yolundan gidersek, bize zor ve meşakkatli gelmektedir, dediler.

Bunun üzerine Ömer -Allah ondan râzı olsun- onlara şöyle dedi:

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

- O halde yolunuzun hizâsına bakın (onun hizâsına gelen yerden ihrama girin)!

Ardından onlar için Zâtu İrk'ı mikat yeri tayin etti."(Buhârî; hadis no: 1458).

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"O halde yolunuzun hizâsına bakın!" sözü; yani mikat yerinin karşı tarafından gittiğiniz, zor ve meşakkatli gelmeyen yere itibar ederek orayı mikat yeri yapın, demektir." (Fethu'l-Bârî; c: 3, s: 389).

Bilinmesi gerekir ki, insanın mikat yerinden önce ihrama girmesi sünnet değildir. Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle yapmamıştır. Yolların en hayırlısı; Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur.

Ancak uçakla yolculuk yapan kimsenin, mikat yerinin hizâsına geldiği zamanuçağın durması mümkün olmadığı için mikat yerini geçmeyeceğine kanaat getirerek ihtiyatlı davranıp mikat yerinden önce ihrama girmesi bunun dışındadır."

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte hac yapan hiç kimseden, Zulhuleyfe'den önce ihrama girdiğine dâir hiçbir şey nakledilmemiştir. Şayet Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- mikat yerini tayin etmiş olmasaydı, sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- daha öncesinden ihrama girmeye çalışırlardı.Çünkü daha meşakkatli olduğu için, ecir ve sevabı da fazla olur." (Fethu'l-Bârî; c: 3, s: 387).

Allah Teâlâ en iyi bilendir.